

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Dominica Tertia Adventvs. Testimonium S. Ioannis Baptistæ de Christo
Domino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

TESTIMONIUM S. IOANNIS BAPTISTÆ DE CHRISTO DOMINO

*Ille est qui post me venturus est, qui ante me factus est,
cuius Ego non sum dignus, ut solvam eius cor-
rigiam calceamenti. Ioan. 2.*

VERITAS PRACTICA.

Quàm benè de Christo Humilis, tam malè
meretur Arrogans.

RATIO *hac est inter alias, quod quàm bene de
de Christo mereri dicitur qui fidelis est Chri-
sti testis, tam male de Eodem mereri dicendus
est qui contra ipsum testis est mendax.*

*Sed Humilis est fidelis Christi testis; Arrogans
vero testis mendax.*

*Ergo quàm benè de Christo humilis, tam malè
meretur arrogans. Unde quæ ad humilitatis
Commendationem, superiori dicta sunt heb-
domada, valide confirmantur.*

I. PUNCTUM.

MISERVNT Judæi ab
Ierosolymu Sacerdotes &
Levitas ad Ioannem ut
interrogarent eum, Tu
quies? Et confessus est,
& non negavit. & con-
fessus est, quia non sum
Ego Christus. Lege quæ

plura sunt hodierni Evangelij, & cum ex sin-
gulis fructum possis colligere, tum ex toto il-
lo colloquio vide quam esset humilis sanctus

*Hom. 7.
in Evang.*

Ioannes, Qui cum tanta virtute esset ut Chri-

*stus credi potuisset, elegit solide in se subsistere, ne
humana opinione raperetur inaniter super se, Sic
sanctus de eo Gregorius.*

Ad hanc porrò humilitatis imitationem o-
portuna est Veritas proposita, si bene expen-
datur; Sic autem expendenda videtur, ut pri-
mo intelligas bene vel male mereri de Christo
idem prope esse ac si dicatur, sic se erga illum
gerere ut quod gesseris, bene vel male, sibi
factum reputet & rependat. Cum videlicet
sanctus Ioannes præclare ut vidimus; ac fide-
liter de Eo testatus est, tum profecto de Illo est
benè meritus, quia hoc testimonio bene illi
fecit, & benefactum Christus agnovit. E con-
tra verò cum Judæi de Christo detrahebant, hi
male de illo merebantur, quia maledictis &
malefactis suis sese illi opponcebant, & alios à
credendo avocabant.

Atque hinc evidenter patet, quàm vera sit
prima propositio de fideli vel mendaci Teste,
nempe ut quantum ille bene meretur de Chri-
sto, tam hic male mereri dicendus sit. Licet en-
nim Christus pro suo bonitate magis propen-
sus sit ad obsequia sibi præstita compensanda,
quàm ad vindicandas injurias: qui tamen in-
juriam ei infert, non desinit tam male de eo
mereri, quàm bene is meretur qui obsequium
præstat; imo & longe pejus ille demereri vi-
detur, quàm alter mereatur, cum longe gra-
vius sit in suo genere Regem, Patrem, aut a-
lium

lium cui mustum debeas, offendere quàm illi benefacere. *Hæcine reddidit Domino? Numquid non ipse est Pater tuus?*

O si scires quantum debes Christo, tum intelligeres quid sit de illo bene vel male mereri.

II. PUNCTUM.

SED Humilis est fidelis Christi testis: Arrogans vero & superbus, testis est mendax.

Nam quoties incidit quæstio vel cogitatio de rebus bene gestis, de acceptis donis celestibus, vel de eorum acceptanda gloria, tunc Humilis recusando gloriam fideliter testatur de Christo quod sit bonorum omnium auctor, illique uoi gloriam esse referendam. *Non nobis Domine non nobis, sed nomini tui da gloriam. omnia enim opera nostra operatus es nobis. Gratia Dei sum id quod sum.*

At vero Arrogans hoc ipso quò est arrogans & superbus, sibi attribuit quod Christi est, & negat Christo quod suum esse jactat: licet enim ore confiteatur, factis tamen negat, cum rei bene gestæ laudem sibi sic debitam putat, ut nisi reddatur, excandescat: neque de Christi Domini gloria ullo modo sollicitus, sibi uni intendat extollendo. *Insuavis in me, & superbia tua ascendit in aures meas.* Sic Dominus arroganti, cui & apud Apostolus, *Frustra, inquit, inflatus sensus carnis tua & non tenens Caput ex quo totum corpus crescit. Vos testes mei, dicit Dominus;* At quàm longe diversi testes, humilis & superbus!

III. PUNCTUM.

QUAM benè igitur de Christo Humilis, tam male meretur Arrogans: Cum se erga Christum uterque tam opposito gerat modo, quàm verax & falsus testis opponuntur; atque

ita utriusque stipendia tam diversa esse convenit, *Quanta patet esse diversitas, inter delatum obsequium, & illatam injuriam.*

O humilitatis præmium supra quàm dici potest gloriosum cum ex Christi ore humilis audiet, *Eo testis meus fidelis.* O arrogantis probrum, supra omnem poenam & infamiam, cum ab Eodem dicitur arroganti; *Insurrexisti in me, testis inique.* Recordare quanta adversum me dixeris testimonia. Et certe si arrogantia per se sola sic est invisa Domino, ut ipse dicat, *Arrogantiam & superbiam detestor;* quanto magis est detestanda, cum sit tam injuriosa Christo? Si vero de quolibet falso teste sic affirmatur, *Testis falsus non erit impius, & qui mendaciam loquitur non effugiet;* Quid de falso teste contra Christum.

Et quidem non dubitabis hæc in arrogantes merito esse congerenda, sed an ex illis sis, forte non ita perspicies; Adverte diligenter. Tu quis es? quid dicis de te ipso? An laudem omnem à te in Christum reijcis? An gaudes humiliatione tua, ut Christus inde exaltetur? *Apparuerunt humiles mei.* Ne tibi palpes in re tam seria, Numquam Christum exaltabis nisi te deprimas? & quoties te exaltas, toties Christum deprimis. Sic utrumque opponitur à Propheta: *Ei incurvabitur homo, & humiliabitur, & oculi sublimium deprimentur; & exaltabitur Dominus.* Illum oportet crescere, me autem minui. Jam vero vide, utrum è duobus magis expediat, an depressione tua Christum exaltari, aut exaltatione tua Christum deprimi? Numquid non satis jam depressus est Christus ut te exaltaret? Sic perge ad omnem prorsus elidendam superbiam.

* * *

IN

IN EADEM DOMINICA
TERTIA ADVENTVS.
AD HÆC EVANGELII VERBA.

Tu quis es? Ioan. I.

ALIA VERITAS PRACTICA.

Tres hominum status ad perfectionem tendentium, his tribus verbis, Tu quis es? eò valde promoventur.

RATIO EST, Quia tres hominum status, qui dicuntur Incipientium, proficientium, & perfectorum, tunc valde promoventur ad perfectionem, quando à via purgativa facilis & solidus sit progressus per illuminativam, ad eam qua dicitur unitiva.

Sed talis progressus sit facilis & solidus per illa tria verba.

Ergo illis tribus verbis, Tu quis es? tres hominum status valde promoventur: ac proinde cerebro sunt usurpanda.

22. q. 24.
A. 9.

P RIMA propositio nullam difficultatem habet: Si quis plura tamen de illa desideret; Videatur, Sanctus Thomas loco, hic annotato, & quæ infra ex eo referuntur.

S E C U N D A sic breviter demonstratur: primo quidem in via purgativa qua se Incipientes præteritis purgant peccatis, nihil aptius ad illam peccatorum purgationem ex vera contritione cum gratia faciendam, quam si quis sibi serio & attente dicat, Tu quis es, qui Deum offendisti? Tu creatura Creatorem! Tu servus Dominum! Tu filius Patrem! Tu homuncio vilissimus summum Deum! Tu innumeris preventus beneficiis Benefactorem eximium! Tu quis es? Tu Christianus, tu Religiosus, Tu Sacerdos Christum cruci affixisti! Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utique! Tu vero homo unanimes, dux meus, noxius meus qui simul mecum dulces capiebas cibos. Hæc bene expensa mirum quantum efficiant in animis tantillum præparatis. Varij

Pf. 54.

sunt autem scripturæ loci unde tales affectus evantur: Quid est quod debui ultra facere vinea mea, & non feci ei? an quod exoptavi ut faceret uvas, & fecit labruscas? Ego te plantavi, vineam elestem: Omne semen verum, quomodo ergo conversa es mihi in prævium, vinea aliena.

Quomodo obscuratum est aurum, mutatus color optimus! filij Sion inelyti, & amitti auro primo, quomodo reputati sunt in vasa testea! Candidiores nazaraei sicut nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchiores, denigrata est super carbonem facies eorum! Popule meus quid feci tibi, aut quid molestus fui? responde mihi.

D E I N D E vero in Via illuminativa qua proficientes crescunt de virtute in virtutem, miræ profluit in eorum animum illustrationes ex his verbis Tu quis es, ad omnes actus suos virtute temperandos. Tu quis es? non bellua, ut vivas cæco naturæ impetu, sed homo ratione præditus, ut intelligas universa que agis & quocumque verteris, sicut Salomonem Filium, David moriens admonebat. Tu quis es? non paganus, ut civili tantum & politica ratione vivendi vivas; sed Christianus, ut supernaturali lumine & motivo movearis. Tu quis es? non agrestis non rusticus, non rerum divinarum ignarus, sed in scholis eruditus & ad omnem pietatis formam educatus. Tu quis es? non sæcularis, non laicus non vili additus mancipio, non necessariis vitæ subsidijs comparandis, non importunis negotiantium curis pressus; sed segregatus ab omnibus, ut quod unum est necessarium cogites & perficias; Nonne hinc lucidæ & ardentes ad omnes Virtutis actus in illuminatæ via succenduntur faces?

Reges gentium, aiebat Dominus, dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos beneficii vocantur, Vos autem non sic, Quasi dice-

ict,

ret, spectandus cuique est status suus, consideranda vocatio & persona, dicendumque sibi, Tu quis es? & dicenti virtus respondeat.

SIC denique in Via unitiva, procedendo semper ad perfectiora, ex consideratione sui, sive quoad personam, sive quoad statum, sive quoad locum, vel ad tempus, vel ad acceptas gratias, unde accendaris ad plures aut sublimiores Charitatis, Resignationis, Devotionis, & Divinae Unionis actus. *Quis ego sum, aut qua est vita mea, aut cognatio Patria mei, ut siam gener regis? Quid est homo quia innotuisti ei, aut Filius hominu quia reputas eum? O homo tu quis es qui respondens Deo? Numquid dicit figmentum ei qui se finxit, quid me fecisti sic? Quae verba multum valent ad perfectam iudicii & voluntatis humanae cum divina subiectione: nec parum promovent huius perfectae subiectionis frequenter proximaria verba saepe repetita, Tu quis es? Tu quis es, qui divina scrutaris arcana? Tu quis es, qui te putes intelligere quae soli Deo nota sunt? Tu quis es, qui Deo sic volenti, sicque ordinanti, vel tantisper contradicas? Tu quis es, qui respondeas tot acceptis beneficiis & gratiis? Tu quis es, postquam*

omnia feceris, nisi servus inutilis?

EX quibus sic consideratis patet aperte Veritas de tribus illis verbis, pro triplici hominum statu seu perfectionis, in qua tantum proficies quantum a te deficies: tantumque a te deficies, quantum attentè consideraveris, quod admonerebat S. Bernard. Papam Eugenium, *Quid, qui & qualis sis? Quid in natura; Qui in persona Qualis in moribus. Quid, verb.g. homo: Qui? Papa vel summus Pontifex; Qualis? benignus, mansuetus, vel quidquid tale;* Quo de argumento ibi fuit & in Cantica, unde nos infra in tertia parte aptius. Satisque modo sit quod sanctus Augustinus scribit: *Scito unde venisti, aut quo vadu: quomodo vivu: quantum proficui, vel deficiu: quam longe es à Deo vel propa, non inter vallu locorum, sed similitudine vel dissimilitudine morum, Scito quomodo homo es, cuius conceptio culpa, nasci miseria, vivere poena, mori necessesse.*

2. de consid. 4. & sequentib.

Serm. 36. l. de spir. & anima, c. 51

Vide de hac nostri cognitione in 3. parte Feriali tertiae Dominicae undecimae post Pentecosten.

1. Reg. 8.

Ps. 143.

Rom. 9.

Luc. 17.

IN EADEM DOMINICA.

AD HÆC EVANGELII VERBA.

Ego vox clamantis in deserto, dirigite viam

Domini, Ioan. 1.

ALIA VERITAS PRACTICA.

Vox clamantis in deserto post peccatum, Peccati conscientia Peccatori audienda.

SENSUS EST, Quod sicut post peccatum fit anima peccatoris quoddam desertum, quia deseritur ab omnibus suis bonis, & nullius capax est meritis; sic in illo deserto fit quaedam vox clamantis ad peccatorem, quae est ipsa peccati perpetrati conscientia, quam peccator non minus debet audire ad dirigendam & parandam viam Domini,

quam Judæis erat audiendus sanctus Ioannes.

RATIO EST, Quia idcirco à Iudæis erat audiendus sanctus Ioannes, quod ita ordinatum esset, ut prius à Ioanne baptizarentur Baptismo Poenitentiae, ac deinde Christum reciperent.

Sed non minus est ordinatum ut peccator nudiat conscientiam de peccato poenitendo & deponendo admonentem, ut sic Christum recipiat.

Ergo non minus eam debet audire quam à Iudæis esset audiendus sanctus Ioannes.

F

Quod

Quod non debet tantum intelligi quoties sacra Communio est frequentanda, sed quoties per peccatum Christus expulsus est, ut requiratur, ut revocetur, ut recipiatur; Vox illa, vox conscientia clamans poenitentiam, est quanto citius audienda.

AD primam propositionem non est hærendum diutius, cum aperte Christus Dominus Judæis exprobraverit, quod cum Joannem non audivissent, nec ab eo baptizati essent, sic divinæ ordinationi non stetit: *Baptismus Joanni*, inquit, *non stetit illis, unde erat: de celo? an ex hominibus?* responderunt se nescire sed mentiebantur, aut erat eorum ignorantia inexcusabilis, cum omnes haberent Joannem ut Prophetam, & satis pateret eum esse quem prædixerat Isaias, sed noluerunt fateri, ne se ipsos condemnarent, quod ei non credidissent, & quod ei non credentes, cœlesti & divinæ ordinationi non se conformassent. Quod ipse Dominus sic alibi declarans expressius: *Omni*, inquit, *populus audiens & publicani justificaverunt Deum, baptizati baptismo Joannis. Pharisei autem & turis periti consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo.* Quid clarius? & quid apertius ad indicandum quanti sit momenti ordinatus ad salutem stare medus, quæ dicuntur Dei consilia?

SE D, quæ est alia propositio declaranda, non minus est ordinatum ut peccator audiat conscientiam de peccato poenitendo & deponendo admonentem, ut Christum recipiat. Duo hic essent distincte exponenda, primum quomodo Conscientia sit vox clamans in deserto cordis post peccatum. Deinde quomodo sit ordinatum illam audiri à peccatore ut Christum recipiat. De primo varii sunt loquendi modi, quibus Scriptura & Patres utuntur. Modo enim dicunt conscientiam esse vel tribunal iustitiæ juxta illud Apostoli de gentilibus: *Qui ostendunt opus legum scriptum in Cordibus suis, testimonium illa reddente conscientia eorum & inter se invicem cogitationibus accusantibus, aut defendentibus.* Sic S. Ambrosius, Innocentium, inquit, & flagitiosorum merita discernit, vera atque incorrupta poenarum promissionumque arbitra. Idem vero alibi sanctus Doctor declarat, quomodo vermi in scriptura comparetur, eo quod irrationabilis anima peccata mentem

rei sensumque compungant: & quadam exedant viscera conscientia, quæ tanquam vermes ex unoquoque nascuntur. Similitudo gladii & stimuli sat frequenter etiam usurpatur: quasi gladio pungitur Conscientia, ait sapiens. Christus vero Dominus ad Saulum: *Durum est tibi contra stimulum calcitrare.* Sunt qui stupori dentium qui sentitur ex esu acerborum fructuum, conscientiam dicant esse similem, propter hos Scripturæ locos, *qui comederit uvam acerbam, obduperant dentes ejus.* Flagellum alii nuncupant quo intus anima peccatoris cadatur, & a nra militaria quibus assidue strepibus contremiscat, ut est apud Prophetam, *Vox flagelli & vox imperis rota, & equis frementis, & quadrigæ ferventis, & equitus ascendenti, & micanti gladii, & fulguranti hastæ, & multitudinis interfecit, & gravis ruina.* Quibus apte quadrat illud Poëtæ non ignobilis: *Quos ira conscia culpa, mens habet attonitos, & surdo verberare cadit; Occultum quatiente animo tortore flagellum.* Alii denique, vocem esse vel Correctoris, vel Pædagogii, vel Concionantis, vel quocumque modo clamantis, *Quid fecisti, respice:* vel tanquam ille Jobi iervus & nuncius qui perditis omnibus bonis, *E vasi ego*, inquit, *solum ut nunciarem tibi:* sic plane percuntibus peccatori bonis cœlestibus, sola restat conscientia, quæ acceptæ per peccatum cladis & ruinæ nuncium ferat; unde ut dictum est, cum anima velut desertum fiat, recte *Vox in deserto clamans seu clamantia*, dici potest, seu potius, *Vox Domini concutientis desertum.*

At vero quod est alterum hujus secundæ propositionis caput, quomodo sit ordinatum, illam audiri vocem à peccatore ut Christum recipiat, tribus modis explicari potest, quibus recipitur Christus. Primo enim re ipsa recipitur in sanctissimo Sacramento, post expiatam rurè conscientiam, & in hoc sensu facile est intelligere quomodo sit illa audienda peccatori, nempe expiando confessione peccata.

Secundo recipitur Christus, recipiendo doctrinam ejus quæ in proximis festis renovatur, ut dicitur sequenti Dominica, cui doctrinæ recipiendæ parandus est cum gratiâ noster animus, parandoque clamant Conscientia, quàm fuerint vitæ præteritæ dissimiles actus, quàm sint Christi & mundi contraria dogmata, quantumque sollicitudine Puer parvulus qui nobis in Doctorem est datus sic audiendus, ex præcepti Bethleemico, tanquam ex cathedra clamans,

L. 7. in luv. 6. 14.

Prov. 12.

A. 9.

Ier. 31.

Ezech. 18.

Nabum. 2.

S. 1. 1.

S. Hier. in

Ezech.

Iob. 3.

Ps. 28.

Vani-

Vanitas vanitatum & omnia vanitas.

Tertio deniq; sicut per peccatum expellitur Christus, ita per veram pœnitentiam revocatur & recipitur, Ecce, inquit, sto ad ostium & pulsas: si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, & cenabo cum illo, & ille mecum. Vox autem illa Christi pulsantis, vel est ipsa vox conscientia: per divinam gratiam excitata, vel ipsa est Gratia excitans & commovens internam vocem qua peccator provocatur ad resipiscentiam, quæ tam necessaria est ad recipiendum Christum per gratiam sanctificantem, quàm necesse omnino est ante expelli peccatum quàm illa gratia recipiatur. *Convertimini ad me, & convertar ad vos, dicit Dominus, Convertimini de viis vestris malis, & de cogitationibus vestris pessimis.*

Hoc est dirigere & parare viam Domino, sic converti cum præveniente nos gratia. Hoc est quod clamat illa vox & gratia simul & conscientia, non modo quando aliquoties confitendum est & communicandum, aut quando jam parandi sumus ad proxima Domini natalitia: sed statim atque peccatum est, statim vox illa clamat, *Reverte, Reverte, Numquid qui cadis non resurget? Vade & clama sermons istos contra aquilonem & dices: Reverte a versarix Israel, ait Dominus, & avertam faciem meam*

à vobis, quia sanctus ego sum, dicit Dominus, & non irascar in aeternum. Veruntamen scito iniquitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum prævaricata es. Sic Gratia in Scripturis, sic per Cōcionatores & alios innumeros modos excitare solet peccatorem: sed vix ullo modo aptiori quam per Conscientiam, quia hæc intus clamat semper & ubique clamat, libere clamat, nulli adulatur, nullum timet nisi Deum,

O quis ergo non audiat illam vocem? quis saltem non videat sic audiendam esse peccatori, si Christum à se expulsum velit recipere, ut nisi audiat illam vocem, nisi resipiscat, nisi convertatur, nunquam Christus revertatur. *Non ero ulrà à vobiscum donec CONTERATIS eum, qui reus est.* Expende singula, & urge acrius quale sit motivum non differendæ pœnitentiæ quòd Christus adsit intus vel absit, prout peccatorem vere pœnitet sui peccati. Parumne cuiquam debet esse tanti hospitis præsentia vel absentia? quid mundus sine sole? quid sine duce acies? sine pastore grex ovium? sine magistro schola? sine anima corpus? aut sine mente anima? Sic de te cogita si sine Christo sis. *Sicito & vide quia malum & amarum est, reliquisse te Dominum Deum tuum, & non esse timorem meum apud te, dicit Dominus Deus exercituum.*

Apo. 3.

Zach. 8.

Cant. 6.

Ier. 5.

Ibid. 3.

Iosue 7.

Ier. 2.

HAC HEBDOMADE, consideratur Verbum Incarnatum, residens in utero Virginis Matris. Varii ejus status sub numero septenario, sigillatim in dies recensentur, unde Veritates practicæ ad Amoris Divini gradus & effectus pernoscentes eruuntur:

FERIA SECUNDA.

SEPTEM PRÆCIPVI TITVLI QVIBVS
CHRISTVS DOMINVS DIGNOSCI POTEST.

Qualis est dilectus tuus ex dilecto, ô pulcherrima mulierum; qualis est dilectus ex dilecto. Cant. 5.

VERITAS PRACTICA.

Affectu potius quàm studio Christus dignoscitur
RATIO EST, Quia cognitio Christi, qualis hic ad perfectionem desideratur, Dei potius donum est quòd recte dispositis insudatur, quàm

quod humana conquiratur industria,
Sed ad donum hoc recipiendum, affectu magis quam studio disponimur.
Ergo & affectu potius quam studio Christus cognoscitur.

F 2

I. PUN.

I. PUNCTUM.

EXPENDI primò debet, quòd cum homines naturà scire desiderant, nihil scitu desiderabilius, nihil excellentius, nihil utilius aut magis necessariù, quàm Christus Dominus. *Hac est, inquit, vita aeterna, ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Tum sanctus Petrus: *Crescite vero in gratia & in cognitione Domini nostri, & Salvatoris Iesu Christi.*

Deinde verò adverte, quòd cum multa de Christo Domino investigari & sciri possint, tum verò quæ sunt præcipua ex septem ejus titulis esse petenda; sicque legendo vel meditando consideranda, ut quàm perfecte virtutes omnnes eius respondentes habuerit, quantoque propterea sit nobis cultu colendus, expendatur.

Hi autem Tituli sic breviter recensentur; Primus unde alii deducuntur, MEDIATOR seu REDEMPTOR, & SALVATOR HOMINUM. *Vnus enim Deus, unus & mediator Dei & hominum homo Christus Iesus, qui dedit Redemptionem semetipsum pro omnibus.* 1. SACERDOS & PONTIFEX. *Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech: Fidelis Pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicta populi.* 3. REX & DOMINUS. *Dominus Iudex noster, Legis noster. Dominus Rex noster, ipse salvabit nos.* 4. Totius mystici corporis CAPUT. *Crescimus in illo per omnia: qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum.* 5. PASTOR, seu DOCTOR. *Docet nos vias suas & ambulabimus in semitis eius.* 6. SPONSUS. *Qui habet sponsam, sponsus est.* 7. FRATER. *Non confunditur fratres eos vocare dicens: Nunciabo nomen tuum Fratribus meis.*

Qui de his igitur Titulis melius senserit, is melius Christum cognorit, atque ut sic melius agnoscatur. *Affectu potius quam studio vel humana operâ est perquirendus. Ratio est expedita sicque paucis exprimitur quæ fusius meditando dilatetur. Nempe hæc Christi cognitio, donum est Dei potius quod recte dispositis infunditur, quàm quod humana conquiratur industria. Res est tam sublimis, tam divina & supra omnem humanam evecta intelligentiam, ut non nisi à Deo, & non nisi recte dispositis communicetur: Quoniam in malevolam animam non introibit Sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccati. O miserandam illam*

malevolam animam, quid nisi insipiens & insipida, in quam non intrat sapientia!

II. PUNCTUM.

ATQVE ad hoc donum recipiendum, affectu magis quàm studio vel consideratione disponimur.

*Non improbatur studium nec consideratio, imo est diligenter adhibenda; sed in ipsa consideratione debet anima plus vacare affectibus concitandis, quàm discursibus extendendis. Dum enim Admiratione, Gratitudine, Confusione, Contritione, Compassione, Desiderio & aliis affectibus commovetur, purgat se cum Divina gratia à peccatis, malevolentiam suam excutit, divinæ Justitiæ satisfacit, & misericordiam provocat. *Andrvi orationem tuam, & vidi lacrymas tuas.**

*Deinde vero, quando voluntas se suis pravis exuit affectibus, ut puriores induat, Ipse intellectus fit capaciore ad intelligendum, quòd minus ante vidisset: quippe qui ante velut nube & fumo, sic pravis obscurabatur affectibus; *Psal. 100. lam & intelligam in via immaculata, quando venis ad me.**

*Denique cum per communicationem voluntatum, & reciprocam affectuum retributionem, magis sentitur præsens Christus, magis etiam disponitur animus ad eum cognoscendum; sic enim melius percipitur quàm sit bonus & suavis, quàm fidelis & verax, quàm vere Pastor, Frater & Sponsus; *Quàm bonus Israel! Deus, hu qui recto sunt corde! Gustate & videte quoniam suavis est Dominus. Itane gustas? aut quam obrem non ita?**

III. PUNCTUM.

*Sic igitur affectu potius quam studio Christus agnoscitur: Cum sic ad ejus cognoscendi gratiam sine qua non potest bene cognosci disponimur & aptamur. *Hac enim si vobiscum adsint & superent, inquit S. Petrus de piis affectibus, non vacuos, nec sine fructu vos constituet in Domini nostri Iesu Christi cognitione. Cui enim non præsio sunt hæc, cæcus est & manu tentans. Atque hinc præcursor S. Joannes qui ad Eum manifestandum totus erat, Erat, ut ait Dominus, Lucerna a: dens & lucens; prius ardens, tum lucens. *Nam quidam amando me intimo, ut est in libro aureo de Imitatione Christi, didicit divina, & loquebatur mirabilia: plus profecit in relinquendo omnia, quàm in studendo discipulis. Tu magis luci attendis quàm ardori. Tu ma-***

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

ma-

magis pascere visu, quam gustu : magis scire appetis quam facere.

Hoc deplorandum, & contra ut deinceps magis afficiaris in orationibus, statuendum: Jamjamque ex unoquoque Titulo quem considerasti, affectum cum gratia elice congruentem. Salvatori gratitudinem exhibe, Pontifici

cultum, Regi honorem, Capiti demissionem, Doctori docilitatem, Sponso & Fratri amorem impende, repende, effunde coram illo cor tuum, & velut sancta Seraphim alis tuis te coniecta, vel potius sine te concitari & affici. *Quoniam quis Deus prater Dominum? Aut quis Deus prater Deum nostrum.*

Is. 6.

Ps. 17.

FERIA TERTIA.

SEPTEM SINGULARES PERFECTIOES VERBI INCARNATI RESIDENTIS IN UTERO VIRGINIS MATRIS QUAE SINGULAREM A NOBIS DILECTIONEM EXIGUNT.

Speciosus forma præ filiis hominum. Ps. 44.

Dilectus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus. Caput eius aurum purissimum, guttur illius suavisissimum, & totus desiderabilis. Talis est Dilectus meus, & ipse est amicus meus. Cant. 5.

VERITAS PRACTICA.

Aurum ignitum est Amor Christi, in quo non tam ardor, quam puritas quaeritur.

RATIO EST, Quia ad amorem sui, Christus totum cor nostrum quaerit.

Sed non tam ardore quam puritate, totum Christo cor nostrum traditur.

Ergo in Christi amore non tam ardor quam puritas quaeritur.

I. P U N C T U M.

QUAM sic omni modo perfectus Dominus, quamque singulariter propterea sit à nobis amandus, & per se patet, & cogitari potest attentius. Sed quas præ cæteris infantibus singulares habeat in ipso Matris utero perfectiones, non ita forte liquet, & ad singularem ejus in nobis excitā-

dum amorem vel maxime opportunum est investigare. Hæ sunt autem septem in quibus considerandis plus minusve moræ dabis, pro affectu quem senties. Prima est SANCTITAS, nam cæteri infantes ordinarie in peccato concipiuntur, at ille sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus & excelsior cælo factus. Hebr. 7. Secunda, USUS RATIONIS, seu vitilis infantia, Creavit Dominus novum super terram: Excelsa circumdabit virum. Tertia Divinæ sapientiæ & scientiæ thesauri ibi absconditi, de quibus Apostolus atque imprimis GRATIA CAPITIS, De cuius lenitudine nos omnes accepimus. Ioan. 1. Quarta, COMMUNICATIO gratiarum cum sanctissima sua matre; Nullus infantum matrem suam eligit, nullus ex utero eam novit, nullus illi benefacit; Hic autem infans præterquam quod suam matrem eligit, sic illi sua

F 3.

com-

Cant. 6. communicat, ut quod habet mater Virgo, ad nutriendum filium, hoc à Filio accipiat. Ego dilectus meo, & dilectus meus mihi, qui pacetur inter Lilia. Quinta, SUBLEVATIO Matris uterum gestantis; cum reliqui infantes stat oneri; *Lava eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me.* Sexta, MERITUM continuum; Jam enim à primo Conceptionis ortu se suaque Patri offert pro nobis, nec unquam cessat à virtutibus exercendis, ut infra videbitur; *Ideo ingreditur mundum dicit; hostiam & oblationem noluisse, corpus autem aprasti mihi. Tunc dixi Ecce venio.* Septima est BEATITUDO animæ videntis Deum; hoc est diadema quo coronavit illum Mater sua, in die deificationis eius, & in die latitiae cordis eius.

Apoc. 3. O verè speciosum formam præ filiis hominum, vere totum desiderabilem, & electum ex millibus! Numquid qui tam singularis est in suis perfectionibus, sic singulariter & unice à nobis est diligendus? Hoc est videlicet aurum ignitum; quod ipse nobis suadet emendum. Hic est amor quo vult amari, qui non sinit in ardore sed puritate. Excellentia quidem amoris esset, si simul jungi possent ardor & puritas, sed comparatione facta unius cum altero, dicitur Ardori præferenda Puritas, sicut in auro ignito non tam spectatur ut ardeat, quam ut purum sit & defœcatum ab omni alio profus metallo. Ita plane amor Christi sive ardeat, sive non: non tam ardor queritur quam eius puritas ab omni alia creatura. Cur ita porro? Quia videlicet Christus totum cor nostrum querit. Expende hanc rationem valde ponderosam. Diliges, inquit, Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex tota virtutibus tuis, & ex omnibus viribus tuis, & ex tota fortitudine tua. Ubi sexies vox tota, vel æquivalens repetitur, ad indicandum hæud dubie, quanto peius id exoptet. Et certe, nõne illi debetur? putasne illi deberi amorem nostrum? At quo iure? quo titulo? quo nomine? expendere singula: & videbis eadem prorsus ratione deberi amorem ex toto corde, qua debetur amor. Confiteor tibi hoc Domine in toto corde meo.

II. PUNCTUM.

SED non tam ardore quam puritate totum Christo cor nostrum traditur.

Quid est enim totum Christo cor nostrum tradi? Nempe sic à nobis unice & simpliciter Christum diligi, ut nulla prius alia creatura, cum ipso diligatur, nisi ordinate propter ipsum. Sic sanctus Basilius & alij passim *Quod dicit in toto, nullam in res alias divisionem admittit; quantum enim dilectionis in hac inferiora insumpseris, tantum necesse est ut demas de toto.*

At vero ardor non facit illam dilectionis simplicitatem, sicut puritas: potest quis ardere in aliquo divini amoris actu, qui simul inordinate feratur in alias creaturas; non potest autem sic pure Deus diligi: Nam puritas excludit omne aliud quod non est Deus, vel propter Deum; Sicut enim inordinate creaturæ amore cor inficitur, sic non purgatur nisi illo amore excluso. *Animas vestras castificantes in obedientia Charitatis, inquit Sanctus Petrus; nempe sicut ad castitatem spectat exclusio sensualis amoris, ita ad Charitatem Dei, omnis iste amor Creaturæ excludatur necesse est qui non pure ex obedientia, id est, sicut Deus præcipit, exercetur. Quomodo autem præcipiat, audis: Hoc est præceptum meum ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, expendit illud sicut, quam pure, quam sancte, quam ordinate. Itane diligis quicquid diligis? Et tamen præceptum est Domini.*

III. PUNCTUM.

AVRYM igitur ignitum est amor Christi, in quo non tam ardor quam puritas queritur: Cum totum queritur cor, quod non tam ardore quam puritate totum traditur. Sic dicitur, *nis præcepti Charitatis, de corde puro.*

Ardenter quidem quantum possis dilige, sed præcipue singulariter, pure, & unice; Minus semper Christum amabis, si quid cum illo ames, quod non pure pro illo ames, etiam si tibi illius amore ardere videaris. Potest Demon, potest natura tua: illum ardorem sensibilem concitare & te decipere; sed in puritate cordis nulla deceptio. Si quando etiam ardorem verum & sanctum non sentias, potes excusari, quia non in nostrâ situs est potestate, neque ad illum excitandû semper confertur gratia, cum sic sensibilibus Christus non ita velit diligi sicut pure & unice: hoc enim semper & absolute vult. Hæc est eius natura immutabilis, ut non ex parte sed ex toto diligatur. *Dilectum tuum, ait Imit. Ch. Kempensis, talis est natura, ut alienum non velit admittere, sed solum vult cor suum habere*

in Psalm.

1. Petr. 1.

Ioan. 15.

2. Tim. 1.

L. 2. de ex parte sed ex toto diligatur. Dilectum tuum, ait Imit. Ch. Kempensis, talis est natura, ut alienum non velit admittere, sed solum vult cor suum habere vide.

Isa. 28.

Et tanquam Rex in proprio throno sedere. Sic & Propheta, Congustatum est stratum, ita ut alter decidat, & pallium breve, utrumque operire non potest.

Qua nobrem cum alterutri dilectorum sit deferendus locus, utrum optas e duobus?

Matt. 27.

Responde. *Quem vultis de duobus vobis dimittere? Meministi huius opprobrii quondam illati Christo? Hoc idem modo à te quaeritur, cum de diligendo unice Christo agitur, aut solus est diligendus, aut non diligendus; aut excludendus à corde Christus, aut ille e alius qui par-*

tem cordis occupat. O pudor humani cordis! Cor quidem tuum nimis angustum est tam admirabili Christo diligendo; sed si Solum diligeres, non dedignareris Christus illas angustias, Quod unum dedignatur, est socius cordis quem adhibes, etiamsi latius & capacius univervo cor haberes! Dum regnet solus in corde Christus, potest ipse satis regnum suum dilatate, sed si socium ei addideris, regnum eius aut regni sedem sic angustas & constringis, ut nec tibi regnare possit, nec velit vivere.

FERIA QUARTA.

SEPTEM DONORVM SPIRITVS SANCTI PLENITVDO IN VERBO INCARNATO.

*Egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius
ascendet: & requiescet super eum Spiritus Domini, Spi-
ritus Sapientiae & Intellectus, Spiritus Consilij & Forti-
tudinis, Spiritus Scientiae & Pietatis, & re-
plebit eum Spiritus timoris Domini.*

Isa. 11.

VERITAS PRACTICA.

Si Spiritu vivimus, Spiritu & ambulemus. Gal. 5.

SENSUS verborum Apostoli est, ut quantum patet, nos posse ambulare spiritu, id est, omnia nostra secundum Spiritus sancti motum peragere, tantum excitemur ad id peragendum, tam certo credamus nos ita debere ambulare. Quod autem pateat nos id posse, inde evidens facit, qui, inquit, spiritu vivimus, spiritu animati & vegetati lumus sicut probè scitis, unde nec dubitare poteris quin possimus: ac proinde etiam si

possumus, quin debeamus. Ergo ita omnia in spiritu sicut possumus & debemus, operemur, & ita spiritu ambulemus sicut spiritu vivimus.

SIC autem breviter inde formatur ratio. Si manifestè patet, nos posse ambulare spiritu, spiritu ambulemus, seu quod idem est, ad id excitemur, illi nos debere credamus.

Sed si spiritu vivimus, manifestè patet nos posse sic ambulare.

Ergo sic spiritu ambulemus, sic provocemur, sic persuadeamur ut ambulemus.

I. PLIN.

I. PUNCTUM.

QUID de unoquoque Spiritus Sancti
 Dono sit sentiendum, & quomodo
 in Christo Domino fuerit, sic pau-
 cius ex D. Thoma collige, quæ fufius
 2. 2. q. 45. meditatio perpedes. SAPIENTIA est cognitio
 a. 1. & Contemplatio causæ altiffimæ quæ est Deus:
 Est & iudicium rectum de rebus omnibus, se-
 cundum divinas regulas. Sic Christus Domi-
 10an. 5. nus dicebat, *Sicut audio, iudico, & iudicium*
meum iustum est. INTELLECTUS est intima
 2. 2. q. 8. quædam cognitio seu supernaturale lumen
 a. 2. quo res obscuras & reconditas ita penetramus,
 ut intus legere quodammodo videamur. Sic
 Luc. 24. Christus Dominus perfecte intelligebat, *& in*
interpretabatur scripturas qua de ipso erant.
 2. 2. q. 52. CONSILIUM est de singulis agendis supra
 a. 1. & 2. naturalem & humanam prudentiam quæ sic
 adjuvatur & perficitur; sic Christus *D. ductus*
 Matth. 4. *est in desertum à spiritu; Et qua Deo placita e-*
 10an. 8. *rant faciebat semper.*

FORTITUDO est qua prevenitur ad fi-
 2. 2. q. 193. nem operis inchoati, ad quem ex ipsa virtute
 a. 1. fortitudinis pervenire non potuisses, propter
 occurrentes difficultates: *Et hoc præcipue opera-*
tur Spiritus sanctus in homine, inquit S. Doctor,
cum perducit eum ad vitam æternam, qua est
finis omnium bonorum operum, & evasio om-
nium periculorum. Sic Christus Dominus toto
 vitæ suæ decursu, *exultavit ut Gigas adcur-*
rendam viam suam in fortitudine spiritus sui.

SCIENTIA est circa res humanas, sicut sa-
 pientia circa divinas; iudicium scilicet rectum
 de rebus humanis & creatis secundum altiffi-
 mam causam, prout sunt à Deo conditæ, sic
 de iis iudicare, & ordinare. Sic Christus *D. Vi-*
dete & cavete ab omni avaritia, Nolite thesau-
rizare vobis thesauros in terra. Quid prodest ho-
mini si mundum univèrsum lucratur? PIETAS
 est filialis affectio erga Deum ut patrem, cui
 propterea cultum & officium exhibemus. Sic
 Matth. 11. Christus *D. Ita Pater, quoniam sic fuit placitum*
 2. 2. q. 19. *ante te.* TIMOR est quo Deum voluntarie re-
 a. 9. veremur, & nos ipsi subducere refugimus. Sic
 Hebr. 5. Christus Dominus dicitur, *Exauditus in om-*
nibus, pro sua reverentia, & hoc affectu reve-
 3. p. 7. *rentiæ sic ordinarie movebatur in Deum, ut*
 a. 6. hunc affectum habuerit præ cæteris pleni-
 orem, inquit S. Thomas, unde & dicitur de hoc
 dono: *Et replebit eum spiritus timoris Domini.*

Quis non timebit te, Domine, quem sic times &
 reverentur Filium tuum?

Sic, vero unicuique nostrum sicut Christo
 D. septem illa dona conferuntur, cum gratia
 sanctificante, ut ad actus supernaturales & ve-
 re spirituales, excitemur. *Nescitis quia tem-*
 1. Cor. 3. *plum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis?*
 Sed quàm longe sumus ab ea obedientia quam
 Christus illi exhibebat! Christus numquam,
 nos fere semper resistimus? *Quomodo ut diligentius*
caveamus, oportunitum est illud Apostoli; Si
spiritu vivimus, spiritu & ambulemus,

Ratio hæc affertur inter alias, Quia quàm
 manifeste patet nos facile posse ambulare spi-
 ritu, id est, agi & agere ex Spiritus sancti mo-
 tu, iam aperte & potenter excitamur ut ita am-
 bulemus. Nam cum ille agendi status sit tam
 excellens & utilis, ut satis ex se liquet, nihil vi-
 detur restare quò efficaciter excitemur ad il-
 lum statum consecrandum, quàm ut probe scia-
 mus nobis id esse facilius & jucundius eò per-
 venire quàm putetur. Quando enim illa tria si-
 mul concurrunt: Excellentia rei, Utilitas, &
 Facilitas, funiculus est ille triplex cui nihil re-
 sistit. Hoc est igitur quod declarat illa prima
 propositio, perinde quasi diceretur, si facili-
 tas ambulandi spiritu, æque adsit ac præstans-
 tia & utilitas, nonne tum ambulabis? quid re-
 spondes? Tu qui hæctenus nihil aliud respon-
 disti quò minus spiritu ambulares, quàm quia
 id difficilius: si tibi manifeste ostenditur, id esse
 facile, quid respondebis?

II. PUNCTUM.

SED si spiritu vivimus, manifeste patet nos
 posse facile spiritu ambulare.

Primo enim in hunc præcipue finem nos Spi-
 ritus ille vivificat, ut vitam spiritualem viva-
 mus, quod est spiritu ambulare; An vero po-
 tuit Spiritus sanctus hunc finem in nobis præ-
 tendere, & non poterit nos ad eum perducere?
 Numquid legisti de rotis illis mysticis, *Quo-*
 1. Ezech. 1. *cumque ibat spiritus, illuc euntes spiritus, & ro-*
ta pariter elevabantur sequentes eum, spiritus
enim vira erat in rotis? Jam vero, Idem Spiritus
 in te non poterit quod in illis rotis;

Deinde vero, quare abs te, unde habet cor-
 pus tuum ut moveatur quò velis? nonne à spi-
 ritu quo corpus vivit? Cur non ergo à Spiritu
 sancto, quo vivis, sic moveri & ambulare po-
 teris, cum non sit minus potens ad te moven-
 dum, quàm Spiritus tuus naturalis ad moven-
 dum corpus? *Spiritus est qui adjuvat infirmi-*
 Rom. 8. *tatem nostram.*

Quod

Quod si dicis in te impediri Spiritum sanctum, quo te minus facile moveat, quid est quod illum impedit? Circumspice omnia, & videbis nullum esse alium præter te ipsum. An vero sanus esses, si sic corpus impedires? Et quidem corpus tuum potest impediri ne ambulet, etiam nolente te: An vero ne ambules spiritu, non potest impediri Spiritus sanctus per quem ambulas, nisi te volente. O te miserum qui cum beatissimus esse possis, te miserum facis! Misere anima tua.

Eccl. 30.

III. PUNCTUM.

SI ergo spiritu vivimus, spiritu & ambulemus; Cum scilicet ex vita spirituali quam nobis confert Spiritus sanctus, aperte pateat nos facile posse ambulare spiritu: & quandoquidem ita est facile, ut dictum est, jam nihil restet quod excusamus ne ita ambulemus. Propter quod, inquit Apostolus, remissas manus & soluta genua erigite, & gressus rectos facite pedibus vestris, ut

Hebr. 12.

non slaudicans quia erret, magis autem senetur.

Neque vero excuses mundum aut carnem, Non enim accepimus spiritum huius mundi, ut secundum hunc mundum vivamus, sed accepimus spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ à Deo donata sunt nobis? & secundum illa vivamus. Neque ut sic ambulemus, expectandum est, donec nulli sint contrarij carnis motus, sed potius sic spiritu ambulandum est, ut illi carnales motus comprimantur. Sic enim habes, Spiritu ambulare, & desideria carnis non perficiet. Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem. Hac enim sibi adversantur. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Nonne vis eius esse? An ubi crux? ubi malleus, ubi clavi? An incepisti serio carnem cruci affigere? Solo spiritu Christus ambulavit; Et qui dicit se in ipso manere, debet sicut ille ambulavit, & ipse ambulare.

1. Cor. 12.

Gal. 5.

2. Joan. 2.

Vide in 2. parte, in die Pentecostes, & in Indicibus Verbo Spiritus.

FERIA QUINTA.

SEPTEM ORDINARIÆ INFIRMITATES INFANTIVM, QVAS IN VTERO PATI VOLVIT VERBUM INCARNATUM.

Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit. II. 53.

Non habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris, tentatum per omnia, pro similitudine, absque peccato. Heb. 4.

VERITAS PRACTICA.

Non vivitur in amore Christi, sine dolore. RATIO EST, Quia non vivitur in amore Christi, sine gravi zelo.

Sed talis zelus affert dolorem. Ergo non vivitur in amore Christi sine dolore; Qui tamen omni gaudio est præferendus.

I. PUNCTUM.

3. p. 431.
a. 4.

POTERAT quidem Dominus esse homo sine matre, assumendo humanam carnem de quacumque materia voluisset ut ait S. Thomas. Aut certe si matrem habere voluit, poterat nasci statim atque conceptus est. Aut si denique more aliorum Infantium in materno utero novem residere menses voluit, poterat non subjacere illorum miseris & infirmitatibus. Verum cum verè nos amaret, vere dolores & languores nostros cum ipsa vita subire voluit, ut nobis amorem suum apertius indicaret, & nostrum provocaret.

Hæc porò sunt septem ordinatæ infirmitates infantium, quamdiu subsistunt in utero; NONNISI virginitatem vivere, & morte eius mori. NONNISI sanguine vivere. NONNISI arcto & contracto corpufculo. NON alio situ & statu quam qui horrorem injiceret intuenti. NON aliter quam captivum detineri. NULLO libertatis usu gaudere, NULLO denique uti sensu, quam tacitè, nec pene aliter vivere quam si non viveret.

Has omnes infirmitates sic sustinuit Dominus, ut præ cunctis infantibus longè gravius & acerbius eas sustinuerit, cum ipse compos rationis & omni plenus scientia probe sciret & adverteret se in hoc miserando esse statu; Quod certe est tam horrendum & mirandum, ut hoc unum præcipue admiraretur Ecclesia: *Non horruisti Virginitatem uterum.* Sic nos amabat, sic se à nobis amari volebat, ut quemadmodum ille nostris, ita nos ejus doleremus malis.

Cant. 7.

Hic est sensus Veritatis propositæ, *Non vivitur in amore Christi sine dolore.* Quia scilicet non est amor sine zelo, nec zelus sine dolore. Hæc sunt modo expendenda. Ac primum illud quod non sit amor Christi sine zelo, id est sine vehementi desiderio amplificandæ eius gloriæ, notificandæ ejus nominis, & divini ejus amoris communicandæ. Nam cum JESUS tale sit bonum, tam præstantis, tam jucundum, tam omni ex parte amabile, ut quanto magis Cor amantis in eius amore dilatatur, tanto sibi magis videatur constringi & arctari. Quid et restat quam ut corda omnium hominum desideret, quibus Christum suum magis amet, vel potius ut in cordibus omnium ipse Dominus vivat & ametur ab omnibus; *Veni dilate me, egrediamur in agrum, commoremur in villis.* Hoc desiderium tam vehementer aliquos in-

cedit, ut quemadmodum ait sanctus Bernardus, *Ocium contemplationis pro studio Prædicationis libentissime intermittant;* & S. Augustinus, *Raps ad Eum,* inquit, *Quas potes animas & aie tu, hanc avemus, hunc amemus.*

Serm. 37.
in Cant.4. Confess.
12.

II. PUNCTUM.

SED talis zelus dolorem infert.

Nam cum Zelator divini amoris videat se parum posse erga homines, cum animadvertat longe plus valere vanitatem in mundo quam Veritatem; longe plus offendi Christum quam diligi: quantis dolorum aculeis pungitur! *quantis tabescit desideris! Tabescere me fecit zelus meus.* Veritatem dico in Christo, non mentior, inquit Apostolus, *testimonium mihi perhibente conscientia mea in Spiritu sancto, quoniam tristitia mihi magna est, & continuus dolor cordi meo.* Neq; enim tantum non anxiatur Christus, quod solum si esset satis, esset, quod gemetur; sed præterea offenditur, & tot offensus, tam gravibus; tam sæpe repetitis, & vix unquam intermissis! O quis Christum amet & non gemat!

Ps. 118.

Rom. 9.

Serm. 18.

Zach. 13.

Mal. 13.

Thron. 2.

An tu spirantem Eum, & vivum in Cruce pendentem sine lachrymis intueri potuisses? At nonne magis Eum cruciari vel uno peccato lethali credis quam sua cruce? *Cur me,* inquit ille apud S. Augustinum, *graviori tuorum criminum cruce affixisti? Graviori apud me peccatorum cruce in qua in vitis pendo, quam illa in quam tui miser tu ascendi.* Si vel uni peccatori sic Christum loquentem & conquerentem audires, an illum diligeres & non doleres? Quid quod cum multis ita conqueritur? Quid quod tu ipse es cui loquitur, tu ipse qui Eum cruci affigis? *Quid sunt plaga ista in medio manuum tuarum? Et dicet, Hæc plagæ sum in domo eorum qui diligebant me.* O plagas peccatorum, plagis clavorum longe graviores! *Si affiget homo Deum, quia vos configit me!* Deicida quid fecisti, cum peccasti? *Deduc quasi torrentem lachrymas, per diem & noctem non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.*

III. PUNCTUM.

NON ergo vivitur in amore Christi, sine dolore. Aut enim non est amor, vel est zelus; aut non est zelus vel est dolor; & quidem dolor

dolor continus, quia malum Amati quod est peccatum nunquam cessat in mundo. Quamdiu autem is qui vere amat, in amato malum videt, tamdiu necesse est ut doleat, aut non vere amat. *Fuerunt mihi lachryma mea panes die ac nocte dum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus? Ah ubi est Deus tuus? Deus ille qui est in utero virginis pro me! Deus ille qui in celo me expectat! Deus ille qui vivebat in anima; ubi est per peccatum? Quod si in cruce est per peccatum, totque sint cruce quot peccata, ubi est Deus tuus! quot quantique in crucibus & cruciatibus!*

Hoc est quod a zelo quotidie dicitur amanti Deum, *Ubi est Deus tuus?* Hoc est quod illi lachrymas tam continuas facit, ut ne quidem eas contineat dum panem sumit. Hoc est deni-

que quod amaram quandam jucunditatem facit, & jucundam amaritudinem, ut lachrymæ fiant panes, & panis fiat *Panis doloris*. Quantum enim ex una parte sentitur doloris propter malum Amati, tantum ex alia, jucunditatis quidam sensus percipitur, quod ille dolor sit amoris dolor.

Itane tecum agitur? hoc intende, hoc ora: *Giba me Domine pane hoc lachrymarum, & peccatum da mihi in lachryma, in mensura. Hac est ira contra peccatum, qua est melior risu. Cor sajensium ubi hac tristitia est, & cor stultorum ubi latitia non sic temperata.*

Vide infra, die nono Januarij. Et in 2. parte feriam secundam post Dominicam Sexagesimæ & Quadragesimæ.

Pf. 41.

Pf. 79.

Eccl. 7

FERIA SEXTA.

SEPTEM VIRTUTES QVAS, INTER ALIAS, CHRISTVS DOMINVS IN VTERO VIRGINIS MATRIS EXERCVIT.

Ego autem in terra Captivitatis meae confitebor illi. Tobia 13.

VERITAS PRACTICA.

Nunquam est Dei amor otiosus.

Hom 30. in Evang.

RATIO asseritur à S. Gregorio, cuius est hac ipsa Veritas proposita: Operatur atonim magna si est, si vero operari renuit, amor non est. Sic porro formatur Ratiocinatio.

QVI vult & qui potest semper operari, nunquam est otiosus.

Sed Amor Dei vult & potest semper operari.

Ergo nunquam est otiosus, aut non est Amor Dei.

I. PUNCTUM.

Tob. 13.

Ibid. 13.

QUAE de Tobia memorantur, Quod cum captus esset, in captivitate tamen positus, iam veritatis non deseruit; & quæ de se ipse dicit, *Ego autem in terra captivitatis*

meae confitebor illi, scilicet Deo, quem constantissime coluit: apte referri possunt ad Christum Dominum, in virginali utero velut in terra captivitatis residentem. Ibi enim ne momentum quidem unum elabi passus est, quo Deum non coleret, quo nobis non beneficeret, & quo virtutis alicujus actum non exerceret. *Oculi mei semper ad Dominum.*

Pf. 24.

Hæ vero septem inter alias cogitari possunt Virtutes, quas repetitis aut continuatis actibus exerceret frequentius. **GRATITUDO**: **HUMILLITAS**: **RELIGIO**: **OBLATIO SUI**: **RESIGNATIO**: **COMPASSIO** seu **MISERICORDIA** erga homines: **CONTRITIO** & Satisfactio pro ipsorum peccatis: Quia ut de se agebat Job, sic vere Christus; *Ab infantia mea crevit mecum miseria, & ex utero matris meae egressa est mecum. Quæ vero Regina est omnium Chantitas non recen-*

Iob. 31.

secur inter illas septem, quia sic omnibus conjuncta erat ut ab ijs nunquam non eorum actus imperaret, informaret & regeret, cum nunquam ab amando vacaret sicut ipse dicebat; *Quia Ego qua placita sunt Ei, facio semper.*

Ioan. 8.

Sic nos erudiebat, sic nos exemplo suo docebat: *Numquam Dei amorem esse otiosum; sic nos permovebat ad id considerandum & exequendum.*

Prov. 21.

Matth. 20.

Ratio quæ id persuadet est facilis, quia videlicet, Qui vult & qui potest semper operari nunquam est otiosus. Quid est enim esse otiosum, nisi cessantem ab opere, seu non operantem, quando quis debet operari? Quid est autem quod quis non operetur, nisi quod non vult vel quod non potest operari? Sic de pigro & otioso aperte Sapiens, *Noluerunt quicquam manus eius operari.* Et illi operarij à patre familias inquisiti, *Cur starent tota die otiosi, responderunt, quia Nemo nos conduxit; Quasi dicerent, in nostra non est positum potestate.* Unde cum hæc solum duæ afferantur rationes, cur quis non operatur, quia non vult, vel non potest, sequitur manifeste, ut qui vult & qui potest semper operari, nunquam sit otiosus.

Utum horum tibi deest? An voluntas, an potestas? *Vade ad formicam, o piger, & considera vias eius, & discas sapientiam. Vsq; quo piger dormies? quando consurges e somno tuo?*

II. PUNCTUM.

SED Amor Dei vult & potest semper operari.

Primò quidem vult tam vere quam verus amor est, cum amor nihil sit aliud quàm voluntas amantis tam propensa in amatum ut illi semper bene velit & beneficiat quantum potest. *Pondus meum, amor meus,* inquit S. Augustinus, *ed sero quocumque sero.* Id est, in id maximè propendo quod amo. Hæc est amoris nativa proprietates, ut amantis voluntatem inclinet in rem amatam. Quod expressus S. Dionysius: *Extasim faciens,* inquit, *divini amor, amatores sui turis esse non sinit, sed in ea qua amant penitus transfert, ut scilicet agant, & agendo indcent quantum amant;*

Prov. 30.

Hinc amor comparatur igni, *Qui nunquam dicit sufficit, & lampades eius, lampades igni atque flammarum, Aqua multa non*

potuerunt extinguere Charitatem, nec flumina obruens illam: Unde S. Augustinus, *Intellige vim Charitatis, ipsa est virtus quam nemo vincit, huius ignem nulli fluctus sæculi, nulla flumina tentationis extinguunt.* Author vero libri de imitatione Jesu sic aptissime: *Amor Jesu nobili ad magna operanda impellit, & ad desideranda semper perfectiora excitat. Amans volat, currit, & latatur: liber est & non tenetur, dat omnia pro omnibus, & habet, omnia in omnibus, quia in uno Summo super omnia quiescit, ex quo omne bonum fluit. Amor otus non sentit, laborem non reputat, plus affectat quam valet, de impossibilitate non causatur quia cuncta sibi posse & licere arbitrat. Valet igitur ad omnia, & multa implet, & effectus mancipat, Vbi non amans deficit & jacet.*

Cant. 8.

in Ps. 47.

1. 23. r. 5.

DEINDE vero, quod possit semper bene operari, vel ex eo patet, quod quicquid Amans operetur, id referre possit ad Deum & ex eius amore facere; Sive manducatis, inquit Apostolus, sive bibitis, sive aliud quid facitis, *omnia in gloriam Dei facite.* Et alibi: *Omne quodcumque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini nostri IESU Christi, gratias agentes Deo & Patri per ipsum.* Cum enim in his omnibus quæ à nobis ex officio vel necessitate, vel utilitate proximi agenda sunt, spectari possit eius Voluntas, quæ sic vitæ nostræ cursum ordinavit; Cumque in ea divina voluntate adimplenda vel maxime Deo placeamus, quid est quod non semper operari, & bene operari possis?

1. Cor. 10.

Coloss. 3.

O Bonitatem divinam, quæ his contenta est nostris quotidianis operibus! O humanam malitiam quæ tam parva Deo negat, quæ magna siccet si libenter Deo darentur.

III. PUNCTUM.

NUNQUAM est igitur Dei amor otiosus.

Cum nunquam non operetur si velit autem quantum possit; *Sic omni tempore diligit qui amicus est, ut ait sapiens, Sic Charitas nunquam excidit, ut ait Apostolus, sic Dominus, in Charitate perpetua nos diligit, ut ipse ait per Prophetam, Sic denique admoneris, Non defraudari à deo bono, & particula boni domini non te prætereat.* Itanè tu sic constanter! Nunquid multæ tibi horæ deperseunt? An vis cessare ab amando? At quando otiaris, cessas amare, quia Dei amor nō est otiosus. Etiam aliquando operari

Prov. 7.

1. Cor. 13.

1. Cor. 31.

Eccles. 14.

operari non posses, etiamsi ad remittendum animum te interdum oriri contingeret; ipsam etiam operandi impotentiam, ipsam etiam orandi necessitatem potes in amorem Dei convertere; si quod ex ratione & necessitate non potes facere; hoc ipsum non facias quia Deus

non vult hoc à te fieri. Nolite deficere benefacientes. Quodcumque facit, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus. Mane semina semen tuum, & vespere necessest manus tua.

2. Thess. 3.
Coloss. 3.
Ecccl. 11.

S A B B A T O.
SEPTEM VIRTUTES PRÆCIPVÆ
IN CVLTVM ET AMOREM VERBI IN-
CARNATI EXHIBENDÆ

Venite exultemus Domino, iubilemus
Deo salutari nostro.
Venite adoremus & procidamus ante
Deum. Psalm. 94.

VERITAS PRACTICA.

Amor non nisi amore compensatur.

RATIO EST, Quia amor Dei erga nos à quo hic agimus, non compensatur nisi per aliquid aequale redditum.

Sed non nisi dato amore tuo, par & aequale reddideris.

Ergo ille amor non nisi amore nostro compensatur; ac proinde omnia in cultum & amorem ipsius convertenda.

I. P U N C T U M.

QUAM multis nominibus Christo Domino nostra debeamus officia, quantum id à nobis Pater desideret, quantum ipse Filius mereatur, quantum Spiritus sanctus in id nos excitet, quantum denique Angeli suo nos provocent exemplo, qui statim atque introductus est Primogenitus in orbem terrarum illud audy-

runt & executi sunt, quod refert Apostolus, Et adorent Eum omnes Angeli eius; tu ipse tecum revolve.

Et si vero nullum est pietatis officium, nulla virtus, aut ullus virtutis actus quem non plene & integre in Eius cultum & honorem exercere debeas, tum hæc potissimum septem virtutes sunt exercendæ quæ sunt præcipuæ, utpote Theologicæ & Cardinales, ad quas cæteræ referuntur.

FIDES, credendo firmissime quicquid docet; Vtique Domine, ego credidi quia tu es Filius Dei qui in hunc mundum venisti. SPES, plane Ei fidendo in omnibus; Scio cui credidi, & certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem. CHARITAS, Eriam Domine, Tu scis quia amo te. PRUDENTIA, Non iudicavi me scire aliquid nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum. Veruntamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini mei. JUSTITIA, Quæcumque sunt Religionis, Pietatis & Gratitude: Dignus es Domine

Hebr. 1.

Ioan. 11.

2. Tim. 1.

Ioan. 21.

1. Cor. 2.

Phil. 3.

Apo. 4. Deus noster accipere gloriam & honorem & virtutem; Dignus est Agnus qui occisus est accipere virtutem & divinitatem, &c. **FORTITUDO.** Sequar te quocumque ieris. Domine tecum paratus sum, & in carcerem & in mortem ire: animam meam pro te ponam. **TEMPERANTIA.** Quid mihi est in caelo, & à te quid velis super terram? Scio & humiliari, scio & abundare, & satiari & esurire, omnia possum in eo qui me confortat.

Quæ quidem virtutes possunt exerceri sine Charitate, sed non meritorie, non plene, nec perfecte. Neque vero tantum id curandum est, ut in Charitate habituali fiant, sed ut à Charitate actuali imperentur & informentur. Sic enim Charitas omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet, & aliarum virtutum omnes exercet actus; aut ut exerceantur, sic imperat, quasi ipsa eos faceret & exerceret. Omnia vestra in Charitate fiant. Sic Christus Dominus omnia ex amore, Et amor non nisi amore compensatur, seu Amori nihil sufficit nisi amor.

Expende diutius rationem propositam. Vide quam nulla fiat compensatio nisi per aliquid æquale, aut quam prope accedens quantum fieri poterit. Sic enim Jurisconsulti compensare, interpretantur liberare se ab are alieno per retributionem alicujus æqualis. Compensatio namque est simul pondus & retributio. Quo spectat illud Sapientis: Scelerata dolosa abominatio apud Dominum, & pondus æquum voluntas ejus.

Cogita quam juste amor Dei seu divina Bonitas velit a nobis amorem suum coli & compensari, quantum in nobis erit. Videte qualem Charitatem dedit nobis Pater, ut Filij Dei nominemur & simus. Quam indignum & probrosum, ut si quid melius habeas Deo reddendum, quod ille petat: tu illi neget? Maledictus dolosus qui habet in grege suo masculum, & votum faciens immolat debile Domino, quia Rex magnus Ego, dicit Dominus exercituum. Va illis quia in via Cain abierunt.

II. PUNCTUM.

SED non nisi dato amore tuo, par & æquale reddis tibi. Mirum quidem si sic etiam æquale dederis? quid est enim amor noster ad divinum? Sed quando quidem eo contentus est Deus, & sibi eo satisfactum putat, laudetur

tanta Bonitas, & eò magis ametur, quò minus à nobis amari potest, & quo minus amori tanto tam modicus noster amor adæquari potest! Diligam Te Domine Fortitudo mea.

Pf. 17.

Aliud itaque magis est revolvendum, Quod nihil æquale est amori quàm amor. Quod quidem verum est inter homines, at multo magis apud Deum, qui non nostra sed nos quærit, nos inquam totos possidendos: Neque nos aliter vere possidet quàm dato corde & amore nostro: Nec illi aliud quidquam æquale reddideris nisi te totum sic plene possideat, ut nihil cordis & affectus supersit quin ad Eum amandum, plane profuderis. Quia quod æqualitatem facit, si qua est æqualitas, non est rei datæ substantia, non ejus qualitas, aut quantitas, sed tota & integra nostri donatio; unde sicut æqualitas dicitur perfici quando totum donatur, sic nisi detur, quequid dederis, nihil æquale datur; Totum est dandum, in quo uno toto tota est æqualitas, & sine quo nulla. Sic aptè sanctus Bernardus de re tota, ipse, inquit, meritum, ipse sibi præmium est amor: præter se non requirit causam, non fructum, fructus ejus, usus ejus. Amo, quia amo; amo ut amem. Magna res amor si tamen ad suum recurrat principium, si sua origine reddatur, si refluxus suo fonti, semper ex eo sumat unde jugiter fluat. Solus est amor ex omnibus anima moribus, sensibus, atque affectibus, in quo potest creatura, & si non ex æquo, respondere auctori, vel de simili mutuum rependere vicem.

Serm. 81. in Cant.

Quidquid præter te ipsum das, inquit ille ipse Amator tuus, nihil curat, quia non quæro datum tuum, sed te; si ut non iussisset tibi omnibus habitum præter me, ita nec mihi placere poterit, quidquid dederis, te non oblato. Ad hæc quid respondes? videlicet saltem nihil par amori esse, quàm amorem?

L. 4. de Imit. Ch. 6. 8

III. PUNCTUM.

AMOR igitur quo nos Deus amat non nisi amore nostro compensatur, si quare compensari potest. Quia ut vides, nihil æquale est amori quàm amor, qui nos totos Amori d'vino reddit, cui totum quod sumus debemus; quod quando est persolutum, factis quidem sibi esse factum divina Bonitas reputat; sed nunquam aliter, nunquam si quid dedit, Anania, nonne manens tibi manebat?

Ad. 2.

3. Reg. 18.
Euc. 14.

nebat? Vsq̄uequo claudicatio in duas partes?
Sic ergo omnia ex vobis qui non renunciat om-
nibus qua possidet, non potest meus esse disci-
pulus. O certè divinam æquitatem, quæ
nihil à me petit nisi quod debeam & quod
possum reddere! Sed ò divinam Justitiam,
quæ id jure repetit & jure punit nisi reddi-
dero!

Serm. de
quadr. de-
bito.

Nec me putes, inquit sanctus Bernardus,
post multa de hoc argumento, rem exag-
gerare sermonibus: quia hic deficit omnia
lingua, nec sufficit oculus, vel ad intuen-
dum tanta Majestatis arcana. Cum ergo ei
donavero quicquid sum, quicquid possum,
nonne istud sic est, sicut stella ad Solem, gut-
ta ad fluvium, lapsus ad montem, granum
ad acervum? Non habeo nisi minuta duo, i-
mo minutissima. corpus & animam, vel
potius unum minutum, voluntatem meam,
& non dabo illam ad voluntatem illius, qui
tantus tantillum tantu beneficium prævenit,
qui toto se totum me comparavit? Aliqua
si illam retinero, qua fronte, quibus ocu-

li, qua mente, qua conscientiam vado ad
viscera misericordia Dei nostri? Et quæ plura
ibi habet.

Ah mi amor, Christe Jesu, nisi hæc
sufficiant ut me toto, te totum amem, in-
dignus plane sum quem Tu ames, & dig-
nus vere sum illa maledictione quam
intentat Apostolus tuus, Si quis

1. Cor. 16.

non amat Dominum nostrum le-
sum Christum, sit a-
nathema.

Vide in Indicibus Verbo, Amor
Charitas.

DOMI-